

PROJEKT
ZARZĄDZENIE REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA W GDAŃSKU
z dnia2015 r.
zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru
Natura 2000 Jeziorka Chośnickie PLH220012

Na podstawie art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627, ze zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. W zarządzeniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 3 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jeziorka Chośnickie PLH220012 (Dz. Urz. Woj. Pom. z 2014 r. poz. 1621), wprowadza się następujące zmiany:

- 1) załącznik nr 3 do zarządzenia otrzymuje brzmienie, jak załącznik nr 1 do niniejszego zarządzenia,
- 2) załącznik nr 4 do zarządzenia otrzymuje brzmienie, jak załącznik nr 2 do niniejszego zarządzenia,
- 3) załącznik nr 5 do zarządzenia otrzymuje brzmienie, jak załącznik nr 3 do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

¹⁾ Zmiana tekstu jednolitego wymienionej ustawy została ogłoszona w Dz. U. z 2013 r. poz.628, 842, w Dz. U. z 2014 r. poz.805, 850, 1002, 1101, 1863, Dz. U. z 2015 r. poz. 222 1045, 774 oraz w M. P. z 2013 r. poz. 835 i w M.P z 2014 r. poz. 958.

Załączniki do Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 2015 r. zmieniającego zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jeziora Chośnickie PLH220012

Załącznik nr 1. Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk, będących przedmiotami ochrony.

Lp.	Przedmiot ochrony	Opis zagrożenia ²⁾
1.	3160 Naturalne dystroficzne zbiorniki wodne	<p>1. Istniejące:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) H01.03 zanieczyszczenie wód powierzchniowych ze źródeł punktowych; 2) H01.09 zanieczyszczenie wód powierzchniowych z innych źródeł rozproszonych; 3) J02.05.03 modyfikowanie akwenów wód stojących. <p>Uwarunkowania zagrożeń wymienionych w pkt 1)-3) wynikają z faktu włączenia wszystkich zbiorników dystroficznych w obszarze, w system odwadniający kompleks torfowiska. Z tego powodu są stale zanieczyszczane ponadnaturalną dostawą kwaśnej materii organicznej (w tym kwasów humusowych) rowami. Ponadto w wyniku odwadniania otaczającego złoża, do każdego z jezior bezpośrednio z torfu migrują większe niż w niezaburzonych warunkach hydrologicznych ilości kwaśnej materii organicznej, a także powstających w murszejącym złożu torfowym kompleksów mineralno-organicznych. Włączenie w system melioracyjny zniekształca warunki hydrologiczne tych pierwotnie bezprzepływowych jezior.</p> <p>2. Potencjalne:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) F02 rybołówstwo i zbieranie zasobów wodnych; <p>Mało realnym w warunkach ochrony rezerwatowej, lecz nie wykluczonym zagrożeniem dla zbiorników byłyby próby prowadzenia w nich gospodarki rybackiej oraz wszelkie zanieczyszczenia;</p> <ol style="list-style-type: none"> 2) H01 zanieczyszczenie wód powierzchniowych.
2.	7120 Torfowiska wysokie, zdegradowane, lecz zdolne do naturalnej lub stymulowanej regeneracji	<p>1. Istniejące:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) J02.01.02 osuszanie terenów morskich, ujściowych, bagiennych - płat położony w oddziałach 24/39 odwadniany jest bezpośrednio rowem melioracyjnym. Płaty w oddziale 24 oraz 25 odwadniane są pośrednio, w związku z odwadnianiem całego kompleksu i obniżenia w nim poziomu wody. Skutkuje to wolniejszą regeneracją roślinności wysokotorfowiskowej, oraz miejscami znacznym zadrzewieniem i zakrzewieniem płatów siedliska – zwłaszcza w płacie w oddz. 24/39; 2) K02 ewolucja biocenotyczna, sukcesja - jeśli nie zostanie zahamowany proces osuszania torfu następować będzie sukcesja w kierunku boru bagiennego. <p>2. Potencjalne:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) B01.01 zalesianie terenów otwartych; 2) C01.03 wydobywanie torfu. <p>Potencjalnymi, choć mało realnymi w związku z ochroną rezerwatową obszaru i zapisami prawnie obowiązującego planu ochrony rezerwatu, ale niewykluczonymi zagrożeniami dla siedliska byłyby zalesienia i wznowienie wydobycia torfu.</p>
3.	7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska	<p>1. X Zagrożeń istniejących nie stwierdzono. Płaty siedliska w obszarze są dobrze uwodnione, dzięki wykonaniu działań ochronnych w postaci budowy 15 zastawek i podwyższenia poziomu piętrzenia wody do około</p>

²⁾ kody zagrożeń, zgodnie z Instrukcją wypełniania Standardowego Formularza Danych obszaru Natura 2000, Wersja 2012.1, Załącznik nr 5 „Lista referencyjna zagrożeń, presji i działań Dyrekcja Generalna ds. Środowiska, Europejska Agencja Środowiska (EEA), ostatnia aktualizacja: 12.04.2011

	(przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzerio-Caricetea</i>)	<p>20 cm poniżej powierzchni torfowiska (zgodnie z Rozporządzeniem nr 16/2007 Wojewody Pomorskiego z dnia 14 maja 2007 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Jeziora Chośnickie”). Funkcjonujące rowy melioracyjne nie stanowią obecnie zagrożenia dla jego stanu.</p> <p>2. Potencjalne:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) J02.01.02 osuszanie terenów morskich, ujściowych, bagiennych - intensyfikacja odwodnień (mało realne w obecnej sytuacji prawnej); 2) G05.07 niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak - brak realizacji zapisów niniejszego planu, dotyczących podniesienia piętrzenia wody w złożu.
4.	7150 Obniżenia na podłożu torfowym z roślinnością ze związku <i>Rhynchosporion</i>	Nie dotyczy (brak przedmiotu ochrony).
5.	9110 Kwaśne buczyny (<i>Luzulo - Fagetum</i>)	Nie dotyczy (brak przedmiotu ochrony).
6.	91D0 Bory i lasy bagienne (<i>Vaccinio uliginosi Betuletum pubescentis, Vaccinio uliginosi Pinetum, Pino mugo-Sphagnetum, Sphagno girgensohnii-Piceetum</i>) i brzoźowo-sosnowe bagienne lasy borealne	<p>1. Istniejące:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) J02.01.02 osuszanie terenów morskich, ujściowych, bagiennych - funkcjonowanie rowów melioracyjnych skutkuje obniżeniem poziomu wód gruntowych w torfowisku, w tym także w płatach borów i lasów bagiennych. Powoduje to zahamowanie procesów torfotwórczych, murszenie i mineralizację torfu, osiadanie złoża torfowego, degenerację zbiorowisk roślinnych, miejscami ekspansję brzozy; 2) I02 problematyczne gatunki rodzime - występowanie gatunków obcych ekologicznie i geograficznie - w części płatów, ze względu na wprowadzanie w przeszłości świerka do drzewostanów oraz obniżenie poziomu wody, gatunek ten odnawia się obecnie miejscami spontanicznie. Problemem też jest wspomniana wyżej ekspansja brzozy. <p>2. Potencjalne:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) G05.07 niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak; 2) K02 ewolucja biocenotyczna, sukcesja. <p>Zaniechanie działań ochronnych przewidzianych w planie ochrony rezerwatu jest istotnym potencjalnym zagrożeniem dla siedliska. Brak zabiegów ochrony czynnej, w tym przede wszystkim powstrzymania odpływu i podnoszenia poziomu wody w rowach (a tym samym w całym złożu) może potęgować dotychczasowe negatywne zmiany w siedlisku przyrodniczym. Zaniechanie usuwania nalotów i podszytów brzoźowych, będzie skutkować zacienieniem runa oraz zwiększeniem ewapotranspiracji. Prowadzi to do zaniku gatunków charakterystycznych i wyróżniających dla borów bagiennych, a tym samym do pogorszenia stanu ochrony siedliska.</p>

Załącznik nr 2. Cele działań ochronnych.

Lp.	Przedmiot ochrony	Cel działań ochronnych
1.	3160 Naturalne dystroficzne zbiorniki wodne	Poprawa wartości wskaźnika: melioracje odwadniające, który w obecnym PZO oceniono na U1 (niezadowalający).
2.	7120 Torfowiska wysokie, zdegradowane, lecz zdolne do naturalnej lub stymulowanej regeneracji	Utrzymanie stanu ochrony siedliska na co najmniej dotychczasowym poziomie (U1 – niezadowalający).
3	7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzerio-Caricetea</i>)	Utrzymanie właściwego stanu ochrony siedliska (FV).
4.	7150 Obniżenia na podłożu torfowym z roślinnością ze związku <i>Rhynchosporion</i>	Nie dotyczy (brak przedmiotu ochrony).
5.	9110 Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagetum</i>)	Nie dotyczy (brak przedmiotu ochrony).
6.	91D0 Bory i lasy bagienne (<i>Vaccinio uliginosi Betuletum pubescentis</i> , <i>Vaccinio uliginosi Pinetum</i> , <i>Pino mugo-Sphagnetum</i> , <i>Sphagno girgensohnii-Piceetum</i>) i brzoźowo-sosnowe bagienne lasy borealne	<ol style="list-style-type: none"> Utrzymanie stanu ochrony siedliska na co najmniej dotychczasowym poziomie (U1 – niezadowalający); Poprawa wartości wskaźników na pięciu stanowiskach nr: 1 91D0-1, 1 91D0-1/2, 1 91D0-2, 2 91D0-1/2, 2 91D0-2³⁾, których stan ochrony oceniono na niezadowalający U1: <ol style="list-style-type: none"> gatunki charakterystyczne, występowanie mchów torfowców, występowanie charakterystycznych krzewinek, uwodnienie; Utrzymanie właściwego stanu ochrony siedliska (dotyczy jednego stanowiska nr 2 91D0-1, którego stan ochrony oceniono na właściwy FV).

³⁾ stanowiska zgodne z dokumentacją PZO (oprac. K. Bociąg i in. Gdańsk 2012)

Załącznik nr 3. Działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania.

Przedmiot ochrony	Działania ochronne	Obszar wdrażania ⁴⁾	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie	
3160 Naturalne dystroficzne zbiorniki wodne	Działania dotyczące ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania			
	Ochronie siedliska służą działania wymienione w pkt 1 – 4 przewidziane dla siedliska 91D0, mianowicie:			
	1. Odtworzenie silnie zdegradowanej brzeziny bagiennej, poprzez: 1) stopniowe usuwanie świerka, modrzewia i olchy, 2) pozostawienie do naturalnego obsiewu brzozy i spontanicznej sukcesji;	oddz.: 29d, 29i, 29k, 43b;	Nadleśnictwo Lipusz	
	2. Przebudowa drzewostanu brzeziny bagiennej i boru bagiennego zdegradowanych wskutek ekspansji świerka, poprzez: 1) usunięcie świerka z drzewostanu, 2) usunięcie całości podszytu świerkowego, 3) usunięcie 60-70% podszytu brzoźowego;	oddz.: 27d, 27f, 43h, 43k;	Nadleśnictwo Lipusz	
	3. Ograniczenie ekspansji świerka z fitocenoz na siedliskach mineralnych, poprzez cięcia pielęgnacyjne wspomagające unaturalnianie się fitocenoz lasu dębowo-bukowego, graniczących z płatem siedliska 91D0: 1) usunięcie świerka i modrzewia z drzewostanu, 2) usunięcie całości podszytu świerkowego, 3) częściowe usunięcie z drzewostanu drzew sosny przeszkadzających w rozwoju osobników dębu – według potrzeb;	oddz.: 24a, 24c, 24l, 27c, 27d, 27h, 27i, 28a, 28c, 28d, 28h, 29b, 29c, 29g, 39h, 43j;	Nadleśnictwo Lipusz	
	4. Zagęszczenie sieci zastawek oraz podwyższenie poziomu piętrzenia wody zastawek istniejących ⁵⁾ , poprzez:	1) budowę 8 nowych zastawek;	oddz.: 24j, 25o, 26n, 28i, 39d/24m, 40a, 42b	RDOŚ Gdańsk
		2) zasypanie rowów w 3 lokalizacjach;	oddz. 39f, 42j;	
		3) przebudowę 10 istniejących zastawek w celu podniesienia poziomu piętrzenia;	oddz.: 25n, 27d, 25o, 42d;	
		4) naprawę zastawki.	oddz. 29b;	
	Działania dotyczące monitoringu⁶⁾ stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych			
Po 5 latach od wykonania działań ochronnych monitoring następujących wskaźników: barwa, przezroczystość, pH, przewodnictwo, melioracje odwadniające.	zbiorniki w oddz.: 42a, 27k, 40b.	RDOŚ w Gdańsku		
Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i				

⁴⁾ Wydzielenia leśne wg stanu Planu Urządzania Lasu Nadleśnictwa Lipusz na lata 2009-2018, obręb Sulęcyno, Leśnictwo Bawernica;

⁵⁾ Zgodnie z uszczegółowieniem zawartym w dokumentacji do PZO, poza okresem lęgowym bielika ewentualnie gniazdującego w miejscu lokalizacji zastawek.

⁶⁾ Zgodnie z metodyką przyjętą do celów monitoringu, o którym mowa w art. 112 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, prowadzonego przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska.

	uwarunkowaniach ich ochrony		
	Nie planuje się.		
7120 Torfowiska wysokie, zdegradowane, zdolne do naturalnej lub stymulowanej regeneracji	Działania dotyczące ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania		
	Ochronie siedliska służą wszystkie działania przewidziane dla siedliska 91D0		
	Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych		
	Po 5 latach od wykonania działań ochronnych monitoring stanu ochrony siedliska na podstawie metodyki GIOŚ.	Torfowisko w oddz. 39	RDOŚ w Gdańsku
	Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony		
	Nie planuje się.		
7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzeria-Caricetea</i>)	Działania dotyczące ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania		
	Ochronie siedliska służą działania wymienione w pkt 1 – 4 przewidziane dla siedliska 91D0, mianowicie:		
	1. Odtworzenie silnie zdegradowanej brzeziny bagiennej, poprzez: 1) stopniowe usuwanie świerka, modrzewia i olchy, 2) pozostawienie do naturalnego obsiewu brzozy i spontanicznej sukcesji;	oddz.: 29d, 29i, 29k, 43b;	Nadleśnictwo Lipusz – w ramach PUL
	2. Przebudowa drzewostanu brzeziny bagiennej i boru bagiennego zdegradowanych wskutek ekspansji świerka, poprzez: 1) usunięcie świerka z drzewostanu, 2) usunięcie całości podszytu świerkowego, 3) usunięcie 60-70% podszytu brzozowego;	oddz.: 27d, 27f, 43h, 43k;	Nadleśnictwo Lipusz
	3. Ograniczenie ekspansji świerka z fitocenoz na siedliskach mineralnych, poprzez cięcia pielęgnacyjne wspomagające unaturalnianie się fitocenoz lasu dębowo-bukowego, graniczących z płatem siedliska 91D0: 1) usunięcie świerka i modrzewia z drzewostanu, 2) usunięcie całości podszytu świerkowego, 3) częściowe usunięcie z drzewostanu drzew sosny przeszkadzających w rozwoju osobników dębu – według potrzeb;	oddz.: 24a, 24c, 24i, 27c, 27d, 27h, 27i, 28a, 28c, 28d, 28h, 29b, 29c, 29g, 39h, 43j;	Nadleśnictwo Lipusz
	4. Zagęszczenie sieci zastawek oraz podwyższenie poziomu piętrzenia wody zastawek istniejących ⁷⁾ , poprzez:	1) budowę 8 nowych zastawek;	RDOŚ Gdańsk
		2) zasypanie rowów w 3 lokalizacjach;	
		3) przebudowę 10 istniejących zastawek w celu podniesienia poziomu piętrzenia;	
		4) naprawę zastawki.	

⁷⁾ Zgodnie z uszczegółowieniem zawartym w dokumentacji do PZO, poza okresem lęgowym bielika ewentualnie gniazdującego w miejscu lokalizacji zastawek.

	Ochronie siedliska służą wszystkie działania przewidziane dla siedliska 91D0.		
	Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych		
	Nie planuje się.		
	Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony		
	Nie planuje się.		
7150 Obniżenia na podłożu torfowym z roślinnością ze związku <i>Rhynchosporion</i>	Nie dotyczy (brak przedmiotu ochrony).		
9110 Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagetum</i>)	Nie dotyczy (brak przedmiotu ochrony).		
91D0 Bory i lasy bagienne (<i>Vaccinio uliginosi Betuletum pubescentis</i> , <i>Vaccinio uliginosi Pinetum</i> , <i>Pino mugo-Sphagnetum</i> , <i>Sphagno girgensohnii-Piceetum</i>) i brzożowo-sosnowe bagienne lasy borealne	Działania dotyczące ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania		
	1. Odtworzenie silnie zdegradowanej brzeziny bagiennej, poprzez: 1) stopniowe usuwanie świerka, modrzewia i olchy, 2) pozostawienie do naturalnego obsiewu brzozy i spontanicznej sukcesji;	oddz.: 29d, 29i, 29k, 43b;	Nadleśnictwo Lipusz – w ramach PUL
	2. Przebudowa drzewostanu brzeziny bagiennej i boru bagiennego zdegradowanych wskutek ekspansji świerka, poprzez: 1) usunięcie świerka z drzewostanu, 2) usunięcie całości podszytu świerkowego, 3) usunięcie 60-70% podszytu brzożowego;	oddz.: 27d, 27f, 43h, 43k;	Nadleśnictwo Lipusz
	3. Ograniczenie ekspansji świerka z fitocenoz na siedliskach mineralnych, poprzez cięcia pielęgnacyjne wspomagające unaturalnianie się fitocenoz lasu dębowo-bukowego, graniczących z płatem siedliska 91D0: 1) usunięcie świerka i modrzewia z drzewostanu, 2) usunięcie całości podszytu świerkowego, 3) częściowe usunięcie z drzewostanu drzew sosny przeszkadzających w rozwoju osobników dębu – według potrzeb;	oddz.: 24a, 24c, 24l, 27c, 27d, 27h, 27i, 28a, 28c, 28d, 28h, 29b, 29c, 29g, 39h, 43j;	Nadleśnictwo Lipusz
	4. Zagęszczenie sieci zastawek oraz podwyższenie poziomu piętrzenia wody zastawek istniejących ⁸⁾ , poprzez:	1) budowę 8 nowych zastawek;	RDOŚ Gdańsk
		2) zasypanie rowów w 3 lokalizacjach;	
		3) przebudowę 10 istniejących zastawek w celu podniesienia poziomu piętrzenia;	
		4) naprawę zastawki.	
	5. Zapobiegnięcie pogorszeniu struktury i funkcji siedliska związanej z obniżeniem wartości	cały obszar Natura 2000	Nadleśnictwo Lipusz

⁸⁾ Zgodnie z uszczegółowieniem zawartym w dokumentacji do PZO, poza okresem lęgowym bielika ewentualnie gniazdującego w miejscu lokalizacji zastawek.

	wskaźnika martwego drewna leżącego lub stojącego (powyżej 3m długości i powyżej 50 cm grubości) powyżej 3 sztuk/ha, poprzez pozostawianie ewentualnych złomów i wywrotów.		
	Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych		
	1. Kontrola funkcjonowania zastawek/zasypan i monitoring poziomu wody	Zastawki/zasypania - wszystkie lokalizacje	RDOŚ w Gdańsku
	2. Monitoring wskaźników: gatunki charakterystyczne, występowanie mchów torfowców, występowanie charakterystycznych krzewinek, uwodnienie.	Stanowiska w monitoringu GIOŚ oraz oddz.: 27d, 26n, 41h, 25k	RDOŚ w Gdańsku
	Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony		
	Nie planuje się.		

UZASADNIENIE

Regionalny dyrektor ochrony środowiska zgodnie z delegacją ustawową zawartą w treści art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 poz. 627 ze zm.) ustanawia plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia. W tej sytuacji posiada również kompetencje do zmiany przedmiotowego aktu prawnego.

W dniu 3 kwietnia 2014 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku podpisał zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jeziora Chośnickie PLH220012.

Zarządzenie opublikowano w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego z dnia 18 kwietnia 2014 r. poz. 1621. Weszło ono w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Już po wejściu w życie zarządzenia ustanawiającego plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jeziora Chośnickie PLH220012 w ramach kontroli aktów prawa miejscowego ustanowionych przez wojewodę i organy niezespółonej administracji rządowej, działając na podstawie § 5 ust. 2 i 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2009 r. w sprawie trybu kontroli aktów prawa miejscowego ustanowionych przez wojewodę i organy niezespółonej administracji rządowej (Dz. U. Nr 222, poz. 1754), Minister Środowiska, pismem DP-074-120/4203/14/JJ z dnia 24 lutego 2015 r. stwierdził uchybienia uzasadniające zmianę zarządzenia we własnym zakresie.

W ww. piśmie wskazano, iż cyt.
 „W załączniku nr 3 do zarządzenia dotyczącego obszaru Natura 2000 Jeziora Chośnickie, określającym zagrożenia dla zachowania właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000, w odniesieniu do przedmiotów ochrony 7150 obniżenia na podłożu torfowym z roślinnością ze związku *Rhynchosporion* oraz 9110 kwaśne buczyny wskazano, iż „nie analizowano zagrożeń ze względu na niewystępowanie siedliska w obszarze Natura 2000.”. W załączniku nr 4 do zarządzenia, w odniesieniu do tych przedmiotów ochrony, wyznaczono cel działań ochronnych polegający na aktualizacji statusu przedmiotu ochrony w obszarze. W załączniku nr 5 ustanowiono działania ochronne polegające na zmianie SDF pod kątem usunięcia ww. siedlisk z katalogu przedmiotów ochrony, które ma wykonać GDOŚ po zaopiniowaniu przez KE. W uzasadnieniu do zarządzenia wyjaśniono, iż wykluczono obecność w obszarze siedlisk 7150 oraz 9110. (...)

Należy wskazać, że w załącznikach dotyczących zagrożeń oraz określających cele działań ochronnych powinna zostać przedstawiona jednoznaczna i precyzyjna informacja w odniesieniu do ww. przedmiotów ochrony. W przypadku niewystępowania przedmiotu ochrony w obszarze Natura 2000 lub jego niskiej reprezentatywności bezzasadne jest analizowanie potencjalnych i istniejących zagrożeń dla tego przedmiotu ochrony i określanie celów działań ochronnych. Jednak z uwagi na konieczność odniesienia się do wszystkich przedmiotów ochrony znajdujących się na liście przedmiotów ochrony danego obszaru Natura 2000 w planie zadań ochronnych powinno się precyzyjnie określić powód odstąpienia od analizowania zagrożeń i wyznaczania celów działań ochronnych. Dlatego w załączniku określającym zagrożenia potencjalne lub istniejące dla przedmiotów ochrony obszaru oraz w załączniku określającym cele działań ochronnych należy, przy planowanych do usunięcia przedmiotach ochrony, wskazać, iż „nie dotyczy (brak przedmiotu ochrony)” albo „nie dotyczy (przedmiot ochrony występuje w stopniu niereprezentatywnym)”.

Należy podkreślić, że w przedstawionym przypadku w planie zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 nie określa się dla danych przedmiotów ochrony działań ochronnych, ani wskazań do zmian w dokumentach planistycznych. Nie powinno się w działaniach ochronnych zobowiązywać Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska lub regionalnego dyrektora ochrony środowiska do zmiany SDF, ponieważ dane zadanie nie jest podejmowane w celu ochrony przedmiotów ochrony. Należy podkreślić, że odpowiednie wyjaśnienia opisujące m.in. przyczyny planowanych działań i przedstawiające przewidywaną procedurę usunięcia przedmiotów ochrony z listy przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 lub nadaniu im oceny D z powodu ich niskiej reprezentatywności powinny znaleźć się w uzasadnieniu do zarządzenia.”

Zgodnie ze wskazaniem Ministra Środowiska oraz GDOŚ, **w niniejszej zmianie:**

w załączniku 1, dotyczącym Identyfikacji istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk, będących przedmiotami ochrony:

- dla wszystkich siedlisk katalog zagrożeń uzupełniono o kody zagrożeń, zgodnie z Instrukcją wypełniania Standardowego Formularza Danych obszaru Natura 2000, Wersja 2012.1, Załącznik nr 5 „Lista referencyjna zagrożeń, presji i działań Dyrekcja Generalna ds. Środowiska, Europejska Agencja Środowiska (EEA), ostatnia aktualizacja: 12.04.2011”,
- dla siedliska 7150 Obniżenia na podłożu torfowym z roślinnością ze związku *Rhynchosporion* usunięto zapis „Nie zidentyfikowano zagrożeń ze względu na niewystępowanie siedliska w obszarze Natura 2000” zastępując go sformułowaniem „Nie dotyczy (brak przedmiotu ochrony)”,
- dla siedliska 9110 Kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagetum*) usunięto zapis „Nie zidentyfikowano zagrożeń ze względu na niewystępowanie siedliska w obszarze Natura 2000” zastępując go sformułowaniem „Nie dotyczy (brak przedmiotu ochrony)”;

w załączniku 2, dotyczącym celów działań ochronnych:

- dla siedliska 3160 Naturalne dystroficzne zbiorniki wodne zmieniono cel z „Poprawa wartości wskaźnika: melioracje odwadniające” na „Poprawa wartości wskaźnika: melioracje odwadniające, który w obecnym PZO oceniono na U1 (niezadowolający)”;
- dla siedliska 7120 Torfowiska wysokie, zdegradowane, lecz zdolne do naturalnej lub stymulowanej regeneracji zmieniono cel z „Nie pogarszanie stanu ochrony siedliska” na „Utrzymanie stanu ochrony siedliska na co najmniej dotychczasowym poziomie (U1 – niezadowolający)”. Usunięto cel nr 2 „W dalszej perspektywie czasowej możliwa poprawa stanu ochrony siedliska”, gdyż nie jest on mierzalny i może wykraczać poza okres obowiązywania PZO;

- dla siedliska 7150 Obniżenia na podłożu torfowym z roślinnością ze związku *Rhynchosporion* zmieniono cel działań ochronnych z „Aktualizacja statusu przedmiotu ochrony w obszarze” na „Nie dotyczy (brak przedmiotu ochrony)”;
- dla siedliska 9110 Kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagetum*) zmieniono cel działań ochronnych z „Aktualizacja statusu przedmiotu ochrony w obszarze” na „Nie dotyczy (brak przedmiotu ochrony)”;
- dla siedliska 91D0 Bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi Betuletum pubescentis*, *Vaccinio uliginosi Pinetum*, *Pino mugo-Sphagnetum*, *Sphagno girgensohnii-Piceetum*) i brzozowo-sosnowe bagienne lasy borealne przeformułowano cel z „1. Nie pogarszanie stanu ochrony siedliska. 2. Poprawa wartości wskaźników: 1) gatunki charakterystyczne, 2) występowanie mchów torfowców, 3) występowanie charakterystycznych krzewinek, uwodnienie (dotyczy pięciu stanowisk, których stan ochrony oceniono na niezadowalający). 2. Utrzymanie właściwego stanu ochrony siedliska (dotyczy jednego stanowiska, którego stan ochrony oceniono na właściwy)” na „1. Utrzymanie stanu ochrony siedliska na co najmniej dotychczasowym poziomie (U1 – niezadowalający). 2. Poprawa wartości wskaźników na pięciu stanowiskach nr: 1 91D0-1, 1 91D0-1/2, 1 91D0-2, 2 91D0-1/2, 2 91D0-2, których stan ochrony oceniono na niezadowalający U1): 1) gatunki charakterystyczne, 2) występowanie mchów torfowców, 3) występowanie charakterystycznych krzewinek, uwodnienie 2. Utrzymanie właściwego stanu ochrony siedliska (dotyczy jednego stanowiska nr 2 91D0-1, którego stan ochrony oceniono na właściwy FV)”. Numery stanowisk określa dokumentacja PZO opracowana przez pracownię przyrodniczą *Pro Natura Pro Homini* (K. Bociąg, J. Herbich, K. Gos, Gdańsk 2012), zatem dodano przypis w tym zakresie;

w załączniku 3, dotyczącym działań ochronnych ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania:

- dla siedliska 3160 Naturalne dystroficzne zbiorniki wodne w działaniach ochronnych, zamiast zapisu „ochronie siedliska służą wszystkie działania przewidziane dla siedliska 91D0” wprowadzono zapis „ochronie siedliska służą działania wymienione w pkt 1 – 4 przewidziane dla siedliska 91D0”, a brzmienie tych działań dodano po zwrocie „mianowicie”;
- dla siedliska 7120 Torfowiska wysokie, zdegradowane, zdolne do naturalnej lub stymulowanej regeneracji, zamiast zapisu „ochronie siedliska służą wszystkie działania przewidziane dla siedliska 91D0” wprowadzono zapis „ochronie siedliska służą działania wymienione w pkt 1 – 4 przewidziane dla siedliska 91D0”, a brzmienie tych działań dodano po zwrocie „mianowicie”. Ponadto działanie „Po 5 latach od wykonania działań ochronnych monitoring parametrów: powierzchnia, struktura i funkcje, perspektywy ochrony, wg wszystkich wskaźników” zmieniono na „Po 5 latach od wykonania działań ochronnych monitoring stanu ochrony siedliska na podstawie metodyki GIOŚ”;
- dla siedliska 7150 Obniżenia na podłożu torfowym z roślinnością ze związku *Rhynchosporion* w działaniach ochronnych zamiast zapisu „Zmiana SDF pod kątem usunięcia siedliska z katalogu przedmiotów ochrony” wprowadzono zapis „Nie dotyczy (brak przedmiotu ochrony)”;
- dla siedliska 9110 Kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagetum*) w działaniach ochronnych zamiast zapisu „Zmiana SDF pod kątem usunięcia siedliska z katalogu przedmiotów ochrony” wprowadzono zapis „Nie dotyczy (brak przedmiotu ochrony)”;
- dla siedliska 91D0 Bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi Betuletum pubescentis*, *Vaccinio uliginosi Pinetum*, *Pino mugo-Sphagnetum*, *Sphagno girgensohnii-Piceetum*) i brzozowo-sosnowe bagienne lasy borealne, z działania nr. 3 „Ograniczenie ekspansji świerka z sąsiednich fitocenoz na siedliskach mineralnych, poprzez cięcia pielęgnacyjne wspomagające unaturalnianie się fitocenoz lasu dębowo-bukowego, graniczących z płatem siedliska 91D0” usunięto sformułowanie „sąsiednich”, aby nie wprowadzać w błąd w stosunku do lokalizacji zabiegu podanej w kolumnie „obszar wdrażania”, którą należy

rozumieć ściśle. Działanie „Dążenie do zwiększenia łącznych zasobów martwego drewna, w tym drewna leżącego lub stojącego (>3m długości i >50 cm grubości) powyżej 3 sztuk/ha, poprzez pozostawienie ewentualnych złomów lub wywrotów” zmieniono na „Zapobiegnięcie pogorszeniu struktury i funkcji siedliska związanej z obniżeniem wartości wskaźnika martwego drewna leżącego lub stojącego (powyżej 3m długości i powyżej 50 cm grubości) powyżej 3 sztuk/ha, poprzez pozostawianie ewentualnych złomów i wywrotów”. Zmiany dokonano ze względu na uwagę Ministra, iż dążenie nie jest działaniem;

Informację o zamiarze przystąpienia do sporządzenia zmiany PZO zamieszczono na tablicy ogłoszeń RDOŚ w Gdańsku, stronie internetowej RDOŚ w Gdańsku, tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Parchowo, Starostwa Powiatowego w Bytowie, w prasie („Dziennik Bałtycki” z dn. 14 maja 2015 r.). Zgodnie z art. 28 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody zapewniono możliwość udziału osobom zainteresowanym i działającym w obrębie siedlisk w pracach nad tworzeniem projektu zmiany PZO. W tym celu zorganizowano jedno spotkanie dyskusyjne w dniu 30 kwietnia 2015 r. w Sali Audytoryjnej przy budynku Liceum Ogólnokształcącego w Bytowie, którego tematem były zapisy zmian w obowiązującym PZO.

W trakcie spotkania przedstawiciel Nadleśnictwa Lipusz zaproponował, aby w działaniu ochronnym pn. *„ograniczenie ekspansji świerka z sąsiednich fitocenoz na siedliskach mineralnych, poprzez cięcia pielęgnacyjne wspomagające unaturalnianie się fitocenoz lasu dębowo-bukowego, graniczących z płatem siedliska 91D0:.....”* usunąć zapis *.... z sąsiednich fitocenoz* i zostawić *„... ograniczenie ekspansji świerka na siedliskach mineralnych”*.

Przedstawiciel Nadleśnictwa Lipusz zauważył, że skoro dla siedliska 3160 nie zostały zidentyfikowane zagrożenia związane z gospodarką leśną, to przy tym siedlisku będzie można prowadzić prace leśne. Jednocześnie wskazał, że listy zagrożeń i działań z nich wynikających, dla tych oczek wodnych, nie ma w planie ochrony rezerwatu, który jest częścią obszaru Natura 2000. Wyraził więc wątpliwości, który dokument realizować: plan ochrony czy plan zadań ochronnych.

Prac leśnych nie można realizować bez ograniczeń na terenie Obszaru Natura 2000 Jeziora Chośnickie, gdyż jest on jednocześnie rezerwatem przyrody. Rezerwat „Jeziora Chośnickie” posiada plan ochrony ustanowiony na mocy Rozporządzenia Nr 16/2007 Wojewody Pomorskiego z dnia 14 maja 2007 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Jeziora Chośnickie” (Dz. Urz. Woj. Pom. Nr 103, poz. 1667). Na terenie rezerwatu można realizować wyłącznie działania ochronne, wynikające z planu ochrony, a nie działania gospodarcze.

Zgodnie z § 2 ust. 1 ww. planu ochrony „Celem ochrony przyrody w rezerwacie jest zachowanie nieleśnych zespołów torfowiskowych, odtworzenie i utrzymanie składu gatunkowego i struktury boru bagiennego i brzeziny bagiennej, zachowanie złoża torfowego oraz przywrócenie procesu akumulacji torfu”. Rezerwat chroni przyrodę i wszystkie zbiorowiska w jego obrębie całościowo, również zbiorniki dystroficzne, które są połączone ze zbiorowiskami torfowiskowymi. Nie jest zatem prawdą interpretacja, że nie ma zagrożeń i działań ochronnych dla zbiorników dystroficznych w planie ochrony rezerwatu. Zagrożenia i działania ochronne zidentyfikowane dla torfowisk, są jednocześnie zagrożeniami i działaniami ochronnymi zidentyfikowanymi dla zbiorników dystroficznych. Obszar Natura 2000 chroni przyrodę, lecz z podziałem na odrębne przedmioty ochrony wyróżnione w postaci konkretnych siedlisk przyrodniczych.

Działania ochronne zwarte w PZO są tożsame z działaniami zawartymi w PO. Różnice w PO w stosunku do PZO polegają m.in. na zaplanowaniu działań dla zniekształconych w wyniku działalności człowieka fitocenoz lasu dębowo-bukowego na siedliskach mineralnych (las dębowo-bukowy, *Fago-Quercetum*). Zbiorowisko to nie stanowi jednak przedmiotu ochrony w obszarze Natura 2000, zatem nie można dla niego zaplanować

działań ochronnych w ramach PZO, tak jak to ma miejsce w PO. W PO uwzględniono również ochronę gatunków fauny (ptaki). Gatunki ptaków (w tym przypadku żuraw, bielik) nie stanowią bowiem przedmiotów ochrony w ramach siedliskowej sieci obszarów Natura 2000.

Także z uwagi na różnicę w czasie pomiędzy wejściem w życie dwóch aktów prawnych (PO z 2007 r., PZO z 2014 r.), w PZO, będącym aktem późniejszym wyartykułowano konieczność budowy nowych zastawek. Zapis w tej sprawie w PO rezerwatu brzmi: „kontrola funkcjonowania zastawek wybudowanych na wyznaczonych rowach melioracyjnych i monitoring poziomu wody, w razie potrzeby - zagęszczenie sieci zastawek oraz stopniowe podwyższanie poziomu piętrzenia wody” (załącznik nr 2, pkt 1). Natomiast w PZO zaplanowano konkretnie: 1) budowę 8 nowych zastawek; 2) zasypanie rowów w 3 lokalizacjach; 3) przebudowę 10 istniejących zastawek w celu podniesienia poziomu piętrzenia; 4) naprawę zastawki.

Udział społeczeństwa w postępowaniu na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r. poz. 1235 ze zm.) został zagwarantowany poprzez ogłoszenie informacji o możliwości zapoznania się z projektem zmiany zarządzenia oraz o możliwości składania uwag i wniosków do planu. Informacje powyższe zostały zamieszczone w formie obwieszczenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku na tablicy ogłoszeń RDOŚ w Gdańsku, na stronie internetowej RDOŚ w Gdańsku, w prasie (.....) oraz przesłane z prośbą o wywieszenie na tablicach ogłoszeń do Urzędów Gmin, w obrębie których położony jest obszar Natura 2000 i Starostwa Na wniesienie uwag i wniosków do projektu planu zadań ochronnych wyznaczono okres 21 dni. W tym czasie wpłynęły następujące uwagi i wnioski do przedmiotu powyższego postępowania:.....

Projekt zarządzenia został uzgodniony, zgodnie z art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 525) z Wojewodą Pomorskim, pismem z dnia.....